

Отговор на Службата

КРАТКО ИЗЛОЖЕНИЕ

II. EUIPO е въвела ефективно правната уредба на ЕС в областта на марките на ЕС и дизайните и предоставя силни права върху марки и дизайни, които са валидни на цялата територия на Европейския съюз. Търсенето нараства постоянно (46 % през последните 5 години за марка на ЕС) и Службата обработва тези големи обеми, като гарантира оптимално равнище на обслужване и висока удовлетвореност на клиентите (88 % удовлетвореност според последното проучване на удовлетвореността на клиентите), като същевременно поддържа разходите под контрол. EUIPO получи и поддържа всички съответни сертификати по ISO¹ и високите постижения на Службата в различни области също са признати на международно равнище чрез няколко награди².

VI. По отношение на марките законодателят е решил да включи таксите в основния регламент и е посочил критериите за определянето им в преамбюла на регламента. Таксите се определят съгласно тези критерии и изпълняват целите си. Според EUIPO постоянното повишаване на търсенето показва, че равнището и структурата им не представляват препятствие. По отношение на дизайните направената от Европейската комисия оценка на достиженията на правото включва анализ на структурата и равнището на таксите.

VII. Законодателят е определил различна процедура за бюджета и освобождаването от отговорност за всички агенции на ЕС, които се финансират изцяло със свои средства и следователно не участват в изпълнението на бюджета на ЕС. Целта на общата процедура по освобождаване от отговорност, която се прилага спрямо субсидираните агенции, е да се търси отговорност от съответния отговорен орган за изпълнението на бюджета на ЕС пред Европейския парламент и Съвета, т.е. пред двата органа, отговарящи за бюджета на ЕС. Ако не участват средства от бюджета на ЕС, не е налице правна юрисдикция, съгласно която Европейският парламент и Съветът да отговарят за освобождаването от отговорност.

EUIPO е агенция, която се финансира изцяло със свои средства и не налага никаква тежест на данъкоплатците в ЕС. EUIPO разчита на финансова независимост, като

¹ Качество (ISO 9001), Управление на удовлетвореността на клиентите (ISO 10002), Управление на сигурността на информацията (ISO 27001) и Здравословни и безопасни условия на труд (ISO 45001).

² Най-иновативна служба за интелектуална собственост в света според престижното издание World Trade Mark Review, Сребърна награда от European Contact Centre and Customer Service Awards (Европейските награди за център за контакт и обслужване на клиенти) за „най-добро използване на анализа на клиентите“, Digital Communication Awards (Награди за цифрова комуникация) и в краткия списък за 2 постижения в Наградата на европейския омбудсман за добро управление.

финансира всичките си дейности с приходите, получени от таксите, които плащат клиентите — основно от промишлеността.

Като цяло моделът на управление на EUIPO е приведен в съответствие с Общия подход по отношение на децентрализираните агенции; този модел отчита специфичния контекст, в който се намира Службата, и като цяло неговият финансов регламент е приведен в съответствие с рамковия финансов регламент, приложим спрямо агенциите и органите на ЕС.

В този контекст EUIPO не счита, че механизмът за освобождаване от отговорност, потвърден от законодателя по време на последната законодателна реформа, предполага слабости по отношение на отчетността, като същевременно е насочен действително към специфичния контекст, в който се намира Службата. В няколко члена от преразгледания Регламент относно марката на ЕС се укрепва в още по-голяма степен рамката за отчетност на EUIPO (вж. по-специално член 153, параграф 1, букви а)–в), член 157, параграф 4, букви в) и д), член 172, параграф 9 и член 176, параграф 1).

КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ

19. Във финансовия регламент на ЕС се признава, че механизмът за освобождаване от отговорност трябва да взема под внимание структурата на финансиране на агенциите.

EUIPO е агенция, която се финансира изцяло със свои средства и не налага никаква тежест на данъкоплатците в ЕС. EUIPO разчита на финансова независимост, като финансира всичките си дейности с приходите, получени от таксите, които плащат клиентите — основно от промишлеността.

В този контекст EUIPO счита, че е явна логиката, която стои в основата на решението на законодателя за различни модели на освобождаване от отговорност. В действителност целта на общата процедура по освобождаване от отговорност, която се прилага спрямо субсидираните агенции, е да се търси отговорност от съответния отговорен орган за изпълнението на бюджета на ЕС пред Европейския парламент и Съвета, т.е. пред двата органа, отговарящи за бюджета на ЕС. Ако не участват средства от бюджета на ЕС, не е налице правна юрисдикция, по силата на която Европейският парламент да отговаря за освобождаването от отговорност.

Процедурата на EUIPO по освобождаване от отговорност следва разпоредбите на действащата финансова рамка и взема под внимание докладите на Европейската сметна палата.

Съгласно разпоредбите на регламента за създаване на EUIPO освобождаването от отговорност се осъществява от бюджетния комитет, в чийто състав влизат по един представител на всяка държава членка, двама представители на Комисията и един представител на Европейския парламент. Освен това различни заинтересовани страни, включително представители на сдруженията на ползвателите, участват като наблюдатели в управляващите органи, което гарантира по-голяма прозрачност.

ЕUIPO винаги е получавала одитни становища без забележки от Европейската сметна палата и освобождаването от отговорност винаги е било давано единодушно на изпълнителния директор на ЕUIPO, включително с положителното гласуване на представителите на Европейската комисия и Европейския парламент в бюджетния комитет на ЕUIPO.

21. Упражняването на контрол от страна на която и да е делегация, представена в управляващите органи на ЕUIPO, би било изрично в противоречие със структурата на гласуване както в управителния съвет (УС), така и в бюджетния комитет (БК) на Службата, определена в член 156, параграф 5 и член 171, параграф 3 от Регламента относно марката на ЕС и приета съгласно обикновената законодателна процедура (известна в миналото като „съвместно вземане на решения“), в която активно са участвали Европейската комисия и Европейският парламент. Освен това структурата на управляващите органи на ЕUIPO отразява основния принцип при управлението на права на интелектуална собственост в ЕС, т.е. съвместно съществуване и допълване на националните системи и системите на ЕС.

Тези разпоредби са в съответствие и с равнищата на участие, договорени от самите институции в Общия подход по отношение на децентрализираните агенции.

От правната реформа през март 2016 г. УС и БК са приели 304 решения по време на посочените заседания на УС/БК, като Комисията е гласувала против 2 от тях (0,66 %), едното от които е примерът, даден от ЕСП, а Европейският парламент е гласувал „въздържал се“ по 3 от тях (1 %).

По отношение на примера с Финансовия регламент е важно да се подчертае, че текстът е бил предмет на официална консултация както с ЕСП, така и с Комисията в съответствие с разпоредбите на регламента за създаване на Службата.

В своето становище № 1/2019 ЕСП отбелязва, че предложеният Финансов регламент се основава до голяма степен на Рамковия финансов регламент. ЕСП повдига също специални съображения, сред които е рамката за отчетност (вж. точка 22).

22. Опасението на ЕСП във връзка с процедурата на ЕUIPO по освобождаване от отговорност е посочвано и преди, включително преди последната законодателна реформа. Същевременно в междуинституционалното споразумение се заключава, че бюджетната процедура и процедурата по освобождаване от отговорност следва да се провеждат в бюджетния комитет на Службата, който се състои от представители на Европейската комисия, Европейския парламент и държавите членки, което като цяло е в съответствие с Общия подход по отношение на децентрализираните агенции и с нормативната уредба.

ЕUIPO от своя страна предоставя на Европейския парламент работните си програми, годишните си отчети, финансовите си отчети и двугодишните доклади относно финансовото си състояние.

23. Разделението на отговорностите между УС и БК е определено в Регламента относно марката на ЕС, тъй като съответните им роли са различни и са описани подробно в законодателството.

Във връзка с други отношения, които биха се намесили, членовете на УС и БК са задължени да декларират ежегодно всички действителни или предполагаеми конфликти.

24. Службата не упражнява никакво влияние при назначаването на членовете и заместниците в своите управляващи органи. Назначаването е определено съгласно правилниците за дейността на управителния съвет и на бюджетния комитет, като и в двата правилника се посочва, че „всяка държава членка, Комисията и Европейският парламент назначават лицата, които ще ги представляват като представител и заместник“.

Следователно държавите членки, Комисията и Парламентът отговарят за избора на представителите си, на които е възложено да участват в процеса на вземане на решения и са упълномощени да гласуват в рамките на правомощията, които са определени ясно в Регламента относно марката на ЕС. Във връзка с аспекта относно процедурата по освобождаване от отговорност, както вече беше разяснено по-горе, финансовата независимост на Службата, чиито приходи идват основно от таксите, плащани от ползвателите на системата, предполага различна процедура по освобождаване от отговорност в сравнение с тази, която се прилага спрямо агенциите, финансирани от бюджета на ЕС. Всъщност съвместното съществуване на националните системи и системата на ЕС в областта на интелектуалната собственост изисква държавите членки да са в състояние да проверяват дали Службата се придържа към границите на своя мандат. Освен това, както се уточнява допълнително в съображение 37 и член 175 от Регламента относно марката на ЕС, одитирането на финансовите отчети се извършва от Европейската сметна палата, за да се гарантира надлежен финансов контрол на Службата.

31.

б) Структурата на националните такси попада в рамките на националния финансов суверенитет и следователно потенциалът за сближаване е ограничен.

37. Положението, в което се намира EUIPO, се различава от това на посочените агенции, тъй като законодателите са решили таксите да бъдат определени на равнището на регламента за създаване на Службата предвид същественото им значение за функционирането на системата на марките на ЕС и нейния допълнителен характер по отношение на националните системи на марките.

По отношение на бюджетния излишък до 2020 г. прехвърленото към следващ период салдо (глава 10.1 от бюджета) възлиза на 165,5 млн. евро и съответства на финансовите резерви, които могат да бъдат предоставени в подкрепа на политики на ЕС в областта на интелектуалната собственост. Нетният натрупан излишък преди влизането в сила на Регламента относно марката на ЕС възлиза на 185,2 млн. евро и оттогава е намалял до 153,9 млн. евро съгласно бюджета за 2022 г. Планирани инициативи, както и нови инициативи, които се обсъждат понастоящем, се очаква да допринесат за значително намаляване на този излишък през идните години.

За излишъка, който се генерира от 2016 г., в Регламента относно марката на ЕС са предвидени механизми за предотвратяване на натрупването на значителен нов

излишък, по-специално компенсирани и евентуално прехвърляне на значителен излишък към бюджета на ЕС.

По отношение на излишъка, съществуващ преди влизането в сила на преразгледания Регламент относно марката на ЕС, от 2020 г. той се мобилизира в подкрепа на политики на Съюза в областта на интелектуалната собственост след влизането в сила на новия финансов регламент на Службата.

По отношение на ефективността на дейностите на EUIPO те се наблюдават и отчитат чрез различни средства, например основан на дейности бюджет и единични разходи. В действителност резултатите показват повишаваща се ефективност отчасти поради увеличаването на заявките за марки на ЕС с 46 % през последните пет години — процент, който е значително над развитието на реализираните годишни разходи.

39. В Регламента относно марката на ЕС официално се признава, че таксите следва да гарантират съвместно съществуване и взаимно допълване на системата на марките на ЕС и националните системи на марките, като също се взема под внимание големината на пазара, обхванат от марката на ЕС. В този контекст степента на защитата, предлагана от марка на ЕС, спрямо националната защита оправдава по-високо равнище на таксите.

41. По отношение на таксите във връзка с марките законодателят е решил да ги включи в основния регламент и е посочил критериите за определянето им в преамбюла на регламента, като по този начин е отговорил на потребността от прозрачност. EUIPO счита, че критериите са ясни и таксите се определят в съответствие с тях.

Във връзка с принципа за достатъчни приходи, така че бюджетът да е балансиран, целта е постигната, доколкото приходите от такси са позволили на EUIPO да не прибегва до искане на субсидия за балансиране от бюджета на ЕС.

По отношение на излишъка, както е посочено по-горе, въпросът е уреден от законодателя чрез преразгледания Регламент относно марката на ЕС. Новите механизми, например компенсиранието и евентуалното прехвърляне на съществен излишък към бюджета на ЕС, следва по принцип да възпрепятстват натрупването на значителен излишък.

От друга страна, част от излишъка, генериран преди правната реформа, се мобилизира в подкрепа на политики на Съюза в областта на интелектуалната собственост.

43. Механизмът за компенсиранието е създаден от законодателя като средство за компенсиранието на част от разходите, възникнали за държавите членки в резултат от ролята, която изпълняват за осигуряване на гладкото функциониране на системата на марките на ЕС. Общата сума съответства на 5 % от годишните приходи на EUIPO, при условие че няма да доведе до бюджетен дефицит за Службата и не е свързана с национални такси за подаване на заявка.

44. Съгласно член 172, параграф 5, втора алинея от Регламента относно марката на ЕС, с цел оправдаване на разходите си, до 31 март всяка година държавите членки

трябва да представят на Службата статистически данни, показващи стойностите, посочени в четирите показателя, за предходната година; тези данни на свой ред ще бъдат включени в предложението, направено пред управителния съвет. Централните служби на държавите членки ще отговарят за ежегодното подаване на горепосочените статистически данни до Службата, както и за проверяване и удостоверяване на тяхната действителност. Централните служби на държавите членки ще отговарят и за определянето и номинирането на всички други съответни национални органи, чиито разходи са допустими по тази схема, както е посочено в член 172, параграф 4 от Регламента относно марката на ЕС.

Данните не оказват влияние върху общата сума на компенсирането, която съответства на 5 % от годишните приходи, но се използват за разпределяне на средствата между държавите членки.

45. Според EUIPO от съображение 36 от преамбюла на Регламента относно марката на ЕС става ясно, че механизмът за компенсиране е въведен от законодателя с намерението да бъдат покрити част от разходите, възникнали за органите на държавите членки, а не да се установява система за пълно компенсиране въз основа на строго определени критерии. Освен това органите, чиито разходи са предвидени за компенсиране (национални служби за интелектуална собственост, полиция, митници, съдебни органи) може да разполагат със собствен бюджет, но може и да не разполагат с такъв, тъй като повечето, а в някои случаи и всички тези органи са част от централната държавна администрация и нямат собствен отделен бюджет.

Каре 2

(1) Годишният брой на заявките за марка на ЕС във всяка държава членка е един от показателите, използвани за изчислението, а предоставянето на информация за функционирането на системата на марките на ЕС чрез бюрата за помощ и информационните центрове е една от услугите, чиито разходи се компенсират. Двете не са свързани помежду си. Освен това информацията, посочена в член 172 от Регламента относно марката на ЕС, не се припокрива с никакви дейности за популяризиране или повишаване на осведомеността, финансирани чрез проектите по линия на европейското сътрудничество, доколкото тези дейности се отнасят до комуникация, която излиза извън границите на дейностите, предлагани чрез информационните центрове. Също така в член 152 от Регламента относно марката на ЕС се посочва сътрудничество под формата на обмен на информация с цел подкрепа на дейностите на информационните центрове (параграф 1, буква д)) или на дейности за образование и обучение (параграф 6), като нито едно от двете не е обхванато от механизма за компенсиране по член 172 от Регламента относно марката на ЕС.

50. Положителното приемане на тези услуги от страна на клиентите ще спомогне за създаването на център за медиация, както е описано в Плана за действие на апелативните състави за периода 2021—2026 г. (целева област 4), като така ще бъдат разширени предлаганите услуги за алтернативно решаване на спорове, за да бъдат обхванати всички производства *inter partes* на всички инстанции в Службата.

51. Целта на членове 119 и 120 от Регламента относно марката на ЕС е да бъдат ограничени тези разлики: юристите имат право да представляват клиенти на цялата територия на ЕС, с малки изключения професионалните представители се приемат в повечето държави членки, а в държавите членки, в които представителството може да се осъществява от неквалифицирани лица, е въведено единно правило за пет години практически опит, за да бъдат намалени различията.

52. Службата предприе бързи действия за коригиране на установените от ЕСП грешки и за потвърждаване, че броят на потенциалните грешки не е значителен.

От създаването си EUIPO е получила общо 2 397 000 заявки за марка на ЕС, от които над 2 000 000 са регистрирани успешно като марки.

Службата извърши всеобхватна проверка на качеството на регистъра и установи процент на грешка едва 0,018 %.

По отношение на петте случая на пропуски, те са свързани с наследени записи, както е показано ясно в инструмента³.

По отношение на пълнотата за втори език на регистъра на регистрираните дизайни на Общността беше установена и отстранена неизправност в системата, свързана с дизайните с правен статут „предмет на отказ“⁴.

53. Предвид процента на обжалванията пред Общия съд (между 8 и 12 % за минали периоди) може да се отбележи, че ефективността на системата вече е висока. Качеството и последователността са важни приоритети за апелативните състави в техния план за действие за периода 2021—2026 г. Няколко инициативи, по-специално създаването на кръговете за последователност в рамките на апелативните състави, чиято първостепенна задача ще бъде да проучват и анализират практиката както на равнището на самите състави, така и на равнището на Общия съд и Съда на ЕС, имат за цел да се постигне по-голяма хармонизация, като същевременно се зачита напълно независимостта на съставите, и да се работи за допълнително подобряване на последователността във вземането на решения.

55. Основното сътрудничество между националните служби за интелектуална собственост и EUIPO се осъществява чрез проектите по линия на европейското сътрудничество под формата на годишни споразумения за сътрудничество. От 2020 г. е въведен опростен вариант на разходите във връзка с финансирането (еднократни суми) за всички видове дейности по проекти по линия на европейското сътрудничество с изключение на внедряването на системи по проекти. Тъй като прилагането през 2020 г. се счита за пилотно, този метод ще бъде преразгледан.

³ При пускането на системата с Решение № EX-21-4 на изпълнителния директор клиентите бяха информирани за ограничената наличност на данни при наследените записи.

⁴ Службата регистрира над 100 000 дизайна годишно и средно 120 са предмет на отказ, т.е. 0,01 %. Вторият език е наличен чрез eSearch Plus за всички права върху интелектуална собственост.

57. Тъй като във финансовия регламент не са предоставени насоки, EUIPO приложи модел на еднократни суми, считано от 2020 г., въз основа на наличната информация.

- (а) Проверените и потвърдени данни за минали периоди на отделните бенефициери обхващаха само предходната година, за да бъде представена и отразена най-актуалната финансова информация от бенефициерите.
- (б) Дейностите за популяризиране се финансират пилотно чрез еднократни суми. Групирането и класификацията на дейностите за популяризиране, въз основа на които е извършено изчислението на еднократните суми, бяха изготвени въз основа на следните критерии:
- предоставяне на информация/консултация;
 - прояви за разпространение на информация;
 - дейности на обсерваторията.

При установяването на еднократни суми и при групирането на дейности въз основа на определени критерии логичен изход от процеса е някаква степен на стандартизация, при която сходни еднократни суми са предоставени за дейности, които не са сходни помежду си.

- (в) При изчисляването на среднодневната ставка националните служби за интелектуална собственост са включили възнагражденията на всички вътрешни длъжности, участващи в проектите по линия на европейското сътрудничество за 2019 г., за да се установи единна средна ставка за всяка служба; тези средни ставки бяха използвани за изчисляване на еднократната сума въз основа на прогнозното необходимо усилие в човекодни на базата на данни за минали периоди.

Службата ще преразгледа методиката за изчисляване на еднократните суми, като ще вземе под внимание констатациите на ЕСП.

58. В член 28 от споразумението за сътрудничество ясно се посочва, че изчислението на общата отпусната сума се основава на различни ценности на услугата (ЦУ). През 2007 г., когато в административния съвет и бюджетния комитет (понастоящем „управителен съвет и бюджетен комитет“) се провеждаха обсъжданията за базата данни TM view преди нейното пускане, методиката и сумите бяха обсъдени и одобрени от всички представители. По време на тези заседания на 6 ноември 2007 г. (CA/08/S36/C2/EN в точка „Проект за европейски регистър“), както и в член 28.9 от споразуменията за сътрудничество е заявено ясно, че текущите разходи няма да бъдат свързани с действителните разходи, необходими за поддръжката на базата данни в отделните служби („[...] в текущите разходи не се вземат под внимание ресурсите, необходими за изграждането, внедряването и поддръжката на приложенията.“). С други думи, отпусаният принос не е свързан с разходите, а с качеството на услугата (изпълнение на ценностите на услугата).

Контролът и оценката на трите индекса SP3, SP4 и SP5 са отговорност на EUIPO в сътрудничество със службите за интелектуална собственост, а във вътрешен план в EUIPO стойностите на отделните индекси се следят ежедневно и на всяко тримесечие на всяка служба за интелектуална собственост се изпраща подробен доклад за изпълнението с цел проверка и одобрение.

59. Както е посочено по-горе, приносът не е свързан с разходите. Изчислението на средните текущи разходи и сумата, която се изплаща на националните служби за интелектуална собственост, зависят единствено от изпълнението на определените ценности на услугата.

ЗАКЛЮЧЕНИЯ И ПРЕПОРЪКИ

Препоръка 1 — Да се завърши и актуализира нормативната уредба на ЕС в областта на интелектуалната собственост

97. По отношение на таксите във връзка с марките законодателят е решил да ги включи в основния регламент и е посочил критериите за определянето им в преамбюла на регламента. EUIPO счита, че равнището на таксите позволява да се изпълнят целите, които са определени за тях от законодателя, а постоянният растеж на търсенето в областта на марките на ЕС показва, че заинтересованите страни не възприемат равнищата на таксите като проблем.

Рамката за управление и отчетност на EUIPO е потвърдена и укрепена от законодателя чрез последната законодателна реформа, която беше извършена преди пет години. Като цяло тя е приведена в съответствие с Общия подход по отношение на децентрализираните агенции и с разпоредбите на Финансовия регламент на ЕС, които предвиждат, че финансовата структура на агенциите оказва въздействие върху техните механизми за освобождаване от отговорност. EUIPO е агенция, която се финансира изцяло със свои средства и не налага никаква тежест на данъкоплатците в ЕС; тя разчита на финансова независимост, като финансира всичките си дейности с приходите, получени от таксите, които плащат клиентите — основно от промишлеността. Освен това EUIPO винаги е получавала одитни становища без забележки от Европейската сметна палата и освобождаването от отговорност винаги е било давано единодушно на изпълнителния директор на EUIPO, включително с положителното гласуване на представителите на Европейската комисия и Европейския парламент в бюджетния комитет на EUIPO.

99. Опростените варианти на разходите (еднократни суми) бяха приложени пилотно за пръв път през 2020 г. и се отнасят за част от дейностите за сътрудничество, например работните групи, дейностите за популяризиране, докато по-сложните проекти за внедряване на системи в националните служби за интелектуална собственост (бек офис, фронт офис, събиране и съхранение на архивни досиета и др.) се основават на действителните направени разходи, а текущите разходи се основават на качеството на предоставената услуга.

Преди етапа на изпълнение бяха проведени консултации с националните служби за интелектуална собственост и те бяха включени и информирани относно методиката за изчисляване на еднократните суми, както и относно въпроса за текущите разходи.

Същевременно EUIPO ще преразгледа посочената методика за изчисляване на еднократните суми, като ще вземе под внимание констатацията на ЕСП.

Препоръка 3 — Да се подобрят системите за финансиране, контрол и оценяване

(a) EUIPO приема препоръката. EUIPO ще преразгледа методиката си за изчисляване на еднократните суми, използвана за някои от дейностите по линия на европейското сътрудничество, като ще вземе под внимание констатациите на ЕСП.

(б) EUIPO приема препоръката. Службата ще проучи допълнителни елементи, свързани с качеството на данните във връзка с внедряването на нови технологии, например блокова верига, които може да внесат допълнителни елементи, оправдаващи приемствеността на преразгледания модел на текущите разходи.

(в) EUIPO приема препоръката и ще внесе допълнителни подобрения в системата си за оценяване.